

ความเห็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้*

การประชุมร่วมกันของสมาชิกรัฐสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) ซึ่งมีวาระด่วน เรื่อง สถานการณ์ภาคใต้ ให้รัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา 213 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

“ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้”

ดังนั้น รัฐบาลโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา 213 เสนอให้มีการเปิดประชุมรัฐสภาเพื่อรับฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของ ส.ส.และ ส.ว. เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินว่าด้วยปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ต่างนำเสนอความคิดเห็น

* กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สรุปและเรียบเรียงจากการประชุมรัฐสภาเพื่อการอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อวันที่ 30-31 มีนาคม 2548

เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ ความเห็นเรื่อง การแก้ไข ปัญหาในอดีตจนถึงปัจจุบัน การขยายตัวของปัญหาและการแก้ไข ปัญหาที่ใช้ “การทหาร” นำหน้าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสร้างสันติสุขให้บังเกิดได้ ซึ่ง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้น้อมรับคำวิจารณ์พร้อมชื่นชมความคิดเห็นของ ส.ส. และ ส.ว. ตลอดจนรับปากว่าจะนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ทันที ทั้งนี้รายละเอียด ข้อเสนอแนะของปัญหาดังกล่าวที่ ส.ส. และ ส.ว. ได้อภิปรายมีประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวถึงสาเหตุการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม 4 ประการ

1. จากการที่รัฐบาลประเมินสถานการณ์ ในระหว่างปี 2544 – 2545 ว่าผู้ก่อการร้ายลดน้อยลง จึงยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และกองบัญชาการผสมระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ 43 (พ.ต.ท. 43) โดยสั่งถอนทหารออกจากพื้นที่ทั้งหมดและส่งตำรวจเข้าไปดูแลแทน

2. การที่รัฐบาลกำหนดขีดเส้นตายให้กับเจ้าหน้าที่ในการจับคนร้ายให้ได้ ภายในระยะเวลาที่จำกัด เป็นสาเหตุสร้างความกดดันให้กับเจ้าหน้าที่ให้ใช้ความรุนแรง

3. ปัญหาคดีอุ้มฆ่าผู้ต้องสงสัย มีส่วนทำให้ปัญหาขยายวงกว้างออกไป ผู้ก่อความไม่สงบมีแนวร่วมมากขึ้น

4. ปัจจัยเกี่ยวกับศาสนาอิสลามทั้งจากภายนอกประเทศ กรณีไทยส่งกองกำลังไปปฏิบัติการในประเทศอิรัก และในประเทศกรณีการหายตัวของนายสมชาย นีละไพจิตร อดีตประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิม เหตุการณ์ที่มีสยิดกรือเซะ จังหวัดปัตตานี และการสลายการชุมนุมที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทำให้ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้น

โดยเฉพาะคำพูดของนายกรัฐมนตรีที่ก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ทำให้ประชาชนไว้วางใจรัฐบาลน้อยลง เห็นว่าข้าราชการไม่วางตนเป็นกลาง และช่องว่างระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องอันตรายมาก กรณีการพันนงเป็นการแสดงออกที่ได้รับการตอบรับมาก แต่ก็ไม่ช่วยแก้ปัญหาหมดไป จึงเสนอแนะให้รับฟังคนในพื้นที่ให้มากกว่าเดิม

การที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภานั้น เป็นการเดินถูกทางแล้ว แต่จะอย่างไรให้นโยบายนั้นนำไปปฏิบัติกันอย่างจริงจัง

การแต่งตั้งคณะกรรมการสมานฉันท์เป็นเรื่องดี และการจัดอภิปรายครั้งนี้ก็เป็นเรื่องดีเช่นกัน

การแบ่งโซน แบ่งสี เป็นเรื่องไม่ควรทำเพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกแตกแยก

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เสนอแนะให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวม 9 ข้อ และขอให้ดำเนินการโดยเร็วก่อนใน 4 ข้อแรก คือ

1. ขอให้ยกเลิกแนวคิดการแบ่งพื้นที่เป็นโซน สี ในการจัดสรรงบประมาณ 3 จังหวัดภาคใต้ เพราะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกแตกแยก

2. ขอให้ยับยั้งบทบาทหน้าที่ของกองกำลังในพื้นที่ให้แน่ชัด ว่าส่งไปเพื่อความจำเป็นในการพัฒนาเท่านั้น เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ

3. การจัดตั้งองค์กรในพื้นที่ ควรเป็นองค์กรที่บูรณาการโดยเปิดรับฟังความคิดเห็น ให้มีส่วนร่วม (มิใช่บูรณาการแบบเบ็ดเสร็จ) และควรให้ผู้นำองค์กรที่รับผิดชอบเป็นพลเรือน เพื่อลดความกดดันด้านต่าง ๆ

4. สะงากระบวนการยุติธรรม ปัญหาต่าง ๆ ที่ยังคงค้างคาเนินคดียังไม่สิ้นสุด ยังคงเป็นบาดแผลอยู่ เช่น เหตุการณ์ที่ตากใบ ควรควบคุมให้รอบคอบ เรื่องการถูกคลื่นแก๊สที่ไม่ได้รับความยุติธรรมให้นึกถึงผู้บริสุทธิ์ที่ตกเป็นเหยื่อควรแสดงออกอย่างโปร่งใส ความจริงใจให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนด้วยมิใช่คุ้มครองแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว

5. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การสร้างโอกาส ให้คำนึงถึง ประเพณี วัฒนธรรม การค้าขาย การส่งเสริมอาชีพ การท่องเที่ยว ควรสนับสนุนให้สอดคล้องกับความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ การค้าขายแดน ให้มีจุดผ่อนผัน ทำให้สร้างโอกาสและลดความขัดแย้ง ส่วนการคำผิดกฎหมายที่ไปขัดผลประโยชน์จะดำเนินการ อุดช่องโหว่ในเรื่องนี้อย่างไร

6. ด้านการศึกษา ขาดแคลนครู คุณภาพการศึกษา กระบวนการศึกษา ใน 3 จังหวัดภาคใต้ไม่ได้สัดส่วนกัน

7. ด้านวัฒนธรรม สิ่งใดจะไปทำความกระทบกระเทือน ในพื้นที่ไม่ควรทำ สิ่งที่ดีควรทำ คือ ให้คนในพื้นที่เป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทย สนับสนุนให้อยู่ในประเทศได้ตามความเชื่อของพวกเขา เช่น การจัดตั้งกองทุน ระดมเงินมาพัฒนาชาติ หรือให้นำคาโตะยุติธรรม เข้ามาร่วมพิจารณาคดีร่วมกันในศาล ซึ่งปัจจุบันมีอยู่แต่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์

8. การต่างประเทศ การประสานงานกับต่างประเทศ เป็นเรื่องจำเป็นมากเพื่อให้เกิดความร่วมมือและการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน เนื่องจากรัฐบาลไม่นิ่งทำให้เกิดความลังเล จึงควรขอความร่วมมือจากองค์การระหว่างประเทศเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหา ลดปัญหาการถูกลามจากนานาชาติ

9. คณะกรรมการสมานฉันท์ ควรมีอิสระในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ขอให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็น ตัวเชื่อม อย่าให้เกิดความสับสน หรือก่อความขัดแย้ง

ขอให้ประชาชนเปิดใจกว้าง ปัญหาไม่จบภายใน 4 ปีนี้ แต่ขอให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ แม้จะเดินไปตามทางที่ถูกแล้วก็ต้องทำใจให้อดทนและหนักแน่น ที่สำคัญคือพยายามให้เกิดสันติสุข

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี รับข้อเสนอของหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์และเห็นว่ามนุษย์เป็นผู้ปฏิบัติ ไม่มีใครถูกต้อง 100% และผิด 100% ได้พยายามแก้ไข ได้ทบทวนใน ปัญหาต่าง ๆ ส่วนในข้อเสนอแนะทั้ง 9 ข้อ ของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีบางข้อที่ได้ปฏิบัติไปแล้วแต่ไม่ได้แถลงข่าว มีความเข้าใจตรงกันคืออยากให้เกิดสันติ

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าทุกครั้งที่แต่งตั้งคณะกรรมการ เช่น กรรมการอิสระตรวจสอบเหตุการณ์ตากใบ ไม่เคยเข้าไปก้าวท้าว คณะกรรมการเสนอให้เยียวยา ก็ได้ผ่านมติคณะรัฐมนตรีแล้วในการประชุมที่ผ่านมา คณะกรรมการสมานฉันท์ก็มีอิสระเต็มที่

- สำหรับนโยบาย 4 ข้อแรก เรื่อง การแบ่งโซน ไม่มีการแบ่งโซน เมื่อไม่ทำก็ไม่เป็นนโยบาย

- เรื่องการจัดองค์กรในพื้นที่ มีความเห็นตรงกันคือ ต้องให้ความเป็นธรรม ทำทุกอย่างอย่างเปิดเผย บางอย่างเปิดเผยไม่ได้ ต้องป้องกันพยานถูกทำร้าย
- เรื่องเศรษฐกิจ ทำไปแล้วแต่หยุดชะงัก แต่จะทำต่อไป
- เรื่องการศึกษา ต้องยอมรับว่าปล่อยปละละเลยมานานก็ต้องทำต่อไป ส่วนเรื่องวัฒนธรรมและความเข้าใจ จะติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด
- เรื่องการต่างประเทศ กรณีส่งทหารไทยไปอิรักได้ส่งทหารช่าง ทหารแพทย์ไปเพื่อมนุษยธรรม เพราะมุสลิมอิรักกำลังลำบาก เราไปช่วยสร้างความพอใจให้กับอิรัก ส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศทางรัฐบาลจะดำเนินการ
- เรื่องคณะกรรมการสมานฉันท์ จะสนับสนุนเต็มที่

ข้อเสนอแนะจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ ดังนี้

นายนิกร จำนง ส.ส. บัญชีรายชื่อ

การแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาปัญหานี้มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2522 , 2531 และปี 2533 สรุปปัญหาในลักษณะคล้ายกัน คือ

1. ความไม่เข้าใจกันและความหวาดระแวง
  2. ด้านเศรษฐกิจ มีความยากจน รายได้ต่ำ ว่างงาน เพราะไม่มีนายทุนไปตั้งโรงงาน
  3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม 3 จังหวัด มีปัญหาด้านการศึกษาดำ การอ่าน การเขียน
- หลังจากนั้นอีก 13 ปี ในปี 2540 ก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาเพื่อศึกษาอีกได้ข้อสรุปเช่นเดิม แต่ก็มิได้นำข้อสรุปนั้นไปแก้ไขอย่างจริงจัง จนปัจจุบันปี 2548 ก็พบปัญหาเช่นเดิม คือ
1. ด้านความไม่เข้าใจกัน การนำกองกำลัง หรือเจ้าหน้าที่ไปทำงานใน 3 จังหวัดภาคใต้ โดยไม่มีการศึกษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าใจผิด เช่นเรื่อง การละหมาด วันละ 5 ครั้ง ก็จะถูกเจ้าหน้าที่ถามหรือติดตาม เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน
  2. ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาว่างงาน ทิดยา การรวมกลุ่มของวัยรุ่นที่ไม่มีงานทำ ข้อเสนอให้จ้างคนในพื้นที่เป็นกองกำลังรักษาหมู่บ้าน ทำให้มีงานและเงินใช้
  3. ด้านการศึกษา ครูได้ย้ายหนีออกจาก 3 จังหวัด วิทยาลัยครูไม่มีคนเรียน เพราะประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถเรียน

ถึงมัธยมศึกษา มีปัญหาการใช้ภาษาไทย จึงเรียนต่อไม่ได้ และส่วนใหญ่จะไปเรียนจากตะวันออกกลางจบมาก็ทำงานไม่ได้ เพราะไม่เป็นที่ยอมรับ ควรให้ทุนการศึกษาเพื่อเข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ ให้มากขึ้น แล้วให้กลับไปใช้ทุนทำงานในพื้นที่

นายประมวล รุจนเสรี ส.ส.บัญชีรายชื่อ

รัฐบาลเมื่อได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้แล้ว มิได้นำมาทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ จึงกลายเป็นปัญหาที่หมักหมมจากเรื่องแบ่งแยกดินแดน กระจายเป็นปัญหาอื่นจนเป็นปัญหาความไม่เป็นธรรมทางสังคม รัฐบาลพยายามแก้ไขโดยส่งเจ้าหน้าที่ลงไปซูดแล้วซูดเล่า ข้าราชการที่ลงไปทำงานมีถึง 4 หมื่นคน เมื่อลงไปแล้วไม่ศึกษาวัฒนธรรมของคนในพื้นที่จึงกลายเป็นเป้า เป็นสิ่งที่ถล่มถลายไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจึงต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง

นายวีระ มุสิกพงศ์ ส.ส.บัญชีรายชื่อ

สาเหตุใหญ่ที่ก่อให้เกิดปัญหาคือการหายตัวของนายสมชาย นิละไพจิตร โดยตำรวจไทยกลุ่มหนึ่งที่จัดการโดยไม่รู้ว่าไปทำลายสิทธิมนุษยชน จึงขอเสนอให้มีการทบทวนไม่ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีเพราะเป็นการถ่วง ขอให้กลับไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือองค์การอิสระ

นายพีตรดุคติน บอตอ สว.นราธิวาส

ความไม่พอใจของประชาชนในพื้นที่เกิดเพราะถูกบังคับให้เป็นแพะรับบาป ในขณะที่ถูกจับโดยไม่มีหลักฐาน คนอื่นให้ประกันตัวได้ แต่คนในพื้นที่ไม่ให้ประกันตัว จึงสร้างความน้อยใจให้กับชาวมุสลิม

จึงเสนอให้คัดเลือกข้าราชการที่มาทำงานภาคใต้ เป็นชาวมุสลิมเพราะขณะนี้ข้าราชการที่เป็นมุสลิมใน 3 จังหวัดภาคใต้ไม่ถึง 10% อยากให้รัฐบาลทำเป็นวาระแห่งชาติใน 4 ปีนี้ เพิ่มข้าราชการมุสลิม ปีละ 10%

นายสมพงษ์ สระกวี ส.ว.สงขลา

รัฐบาลใช้มาตรการคุมเข้มนักเรียนที่เดินทางไปศึกษาต่อในประเทศกลุ่มอิสลามเพราะเกรงว่าจะไปฝึกอาวุธและการใช้ความรุนแรง เป็นเครือข่ายการก่อการร้ายระหว่างประเทศ นักศึกษาเหล่านี้เมื่อจบมาแล้ว ก็ไม่สามารถทำงานในประเทศไทยได้ เช่น พวกแพทย์ที่จบจากประเทศปาเกีสถานมีมากกว่า 30 คน ไม่มีงานทำ ต้องไปทำงานประเทศมาเลเซียแทน ในขณะที่ขาดแพทย์ใน 3 จังหวัดภาคใต้ การใช้กฎอัยการศึก ทำให้คนในพื้นที่มีความรู้สึกไม่ดี ควรจะได้รับสิทธิเท่ากับคนอื่น ๆ ใน 73 จังหวัดด้วย

พล.อ.หาญ ลีนาหนนท์ ส.ว.สตูล

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะนี้ เพื่อให้ยุติโดยเร็ว ขอเสนอ
มาตรการ 3 เรื่อง

1. การปฏิบัติการทางการเมืองต้องรุก ทำลายอิทธิพล
อำนาจมืด กำจัดข้าราชการที่ใช้อำนาจไม่เป็นธรรม ควรทำให้องค์กร
ปกครองท้องถิ่นเข้มแข็ง ทำโครงการวิจัยเอื้ออาทร
2. พัฒนาความคิดและสร้างอุดมการณ์คนรุ่นใหม่
ลูกหลานมุสลิม พูดภาษาไทยได้ รัฐกำกับดูแลโรงเรียนตาฎีกา
โรงเรียนปอเนาะ รวมทั้งให้ทุนการศึกษา
3. ปฏิบัติการทางทหารทั้งพื้นที่ เช่น จัดชุดคุ้มครองครู
ชุดคุมเข้ม ปิดชายแดนไทย – มาเลเซีย ระหว่าง 1,000 – 1,200
กิโลเมตร

นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ส.ส.บัญชีรายชื่อ

จากการที่ตำรวจมีอำนาจมาก เมื่อจุดเริ่มต้นของความ
ยุติธรรมไม่มี ปลายสายซาร์ก็เพี้ยนหมด ตำรวจเป็นสถาบันทำงาน
ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ขอให้ตำรวจเลิกตั้งด่าน ปล่อยให้มีการ
ประกันตัวย่านำตัวมาขังไว้ในกรุงเทพฯ ขอให้ทำการรื้อคดีชาวบ้าน
ถูกอุ้ม แล้วแจ้งจำนวนที่แท้จริงด้วย เชื่อว่าหากปฏิบัติตามนี้จะ
แก้ไขปัญหาได้

นาย मुखตาร์ มะทา ส.ว.ยะลา

เหตุการณ์ไม่สงบส่วนหนึ่งเกิดจากการแบ่งแยกดินแดน
โดยใช้หลักศาสนาบาบิเป็น มีผู้เสียชีวิตในพื้นที่ยุทธศาสตร์
ผู้มีอิทธิพล และผู้ค้าของผิดกฎหมาย และจากนโยบายทาง
เศรษฐกิจของรัฐบาลไปกระทบผลประโยชน์ของต่างชาติ เช่น เขต
การค้าเสรีหรือ FTA เอเชียบอนด์ การค้ายางพาราและนโยบายทำ
ให้ไทยเป็นศูนย์กลางค่าน้ำมัน และเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นใน 1 ปี รัฐบาลไม่เคยออกมาแถลง
ว่าเป็นกลุ่มใด คนใน 3 จังหวัดภาคใต้มีความทุกข์มาก เพราะ
รู้สึกตัวเองไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความหวาดระแวงกลัว
ทหาร ตำรวจ โจร จึงขอเสนอแนะให้รัฐบาลแก้ไข ปรับเปลี่ยน
นโยบายด้านทหารและตำรวจใหม่ เพื่อให้ประชาชนเหลือแต่ความ
กลัวเพียงอย่างเดียวคือโจร เชื่อว่าปัญหาจะยุติได้โดยเร็ว

นายอุเฮง ยาวอหะซัน ส.ส.นราธิวาส

ประชาชนไม่ไว้วางใจรัฐบาล ทุกครั้งเมื่อเกิดเหตุการณ์
รัฐบาลจะประกาศว่ารักษาสถานการณ์ไว้ได้แล้ว แต่ปรากฏว่ามี
การตอบโต้กลับ เหตุการณ์รุนแรงขึ้นเรื่อย

จึงเสนอแนะให้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้เป็นปัญหา
ระดับชาติคนไทยทุกคนร่วมกันแก้ไข เหมือนกับภัยสึนามิที่คนไทย
ร่วมใจกัน

นายอันวาร์ สาและ ส.ส.ปัตตานี

คน 3 จังหวัดภาคใต้ถูกมองว่าเป็นผู้สร้างปัญหาของประเทศ แต่ความเป็นจริงประชาชนเหล่านั้นมีความรักแผ่นดิน รักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รักความสงบ ต้องการมีวิถีชีวิตเหมือนเดิม ในอดีตไทยพุทธ มุสลิม และจีน อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมารัฐบาลมีนโยบายผิดพลาด ไม่เข้าใจในความแตกต่าง คนใน 3 จังหวัดจึงมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน มีการดำเนินชีวิตที่ทุกข์ยาก ถูกข่มขู่จากความอยุติธรรมของคนในรัฐ ถูกฆ่าโดยไม่รู้สาเหตุ ฟังพาเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้

ชาวปัตตานี ต้องการเห็นรัฐบาลปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงไว้โดยเร็ว หากดำเนินการประชาชนพร้อมให้ความร่วมมือเพื่อสันติภาพและความสงบสุขที่ยั่งยืนตลอดไป และต้องการให้มีศีลธรรมและจริยธรรมในพื้นที่เพื่อให้เกิดสังคมที่เป็นธรรม

นายเด่น โต๊ะมีนา ส.ว.ปัตตานี

การที่รัฐบาลอ้างว่าปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้เกิดเพราะความยากจนเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้เกิดความรุนแรงนั้น คิดว่าคงไม่ใช่ เพราะคนใน 3 จังหวัดยากจนมานานแล้ว แต่มีความสงบ

อดทนและสมถะ แต่ต่อมาเกิดความไม่สงบเป็นระยะ ๆ ชาวบ้านถูกรังแก รัฐบาลช่วยเหลือไม่ได้ ขบวนการแบ่งแยกดินแดนมีมานานแล้ว และเริ่มมาเพิ่มความแข็งแกร่งหลังปี 2545 ประกอบกับสาเหตุจากรัฐบาลชุดก่อนมีข้อตกลงกับต่างประเทศ ที่ให้ CIA. มาตั้งศูนย์ต่อต้านการก่อการร้าย อาจเป็นสาเหตุหลักของความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้

จึงเสนอแนะให้คณะกรรมการสมานฉันท์พิจารณาวิธีการปฏิบัติตัวของชาวมุสลิมที่ต้องไปร่วมพิธีกรรมกับศาสนาพุทธในเรื่องต่าง ๆ เมื่อสรุปวิธีปฏิบัติได้แล้วขอให้ประกาศให้เข้าใจโดยทั่วกันด้วย

นายลัก กอแสงเรือง ส.ว.กรุงเทพมหานคร

เสนอให้รัฐบาลตั้งศูนย์ยุติธรรมสมานฉันท์ในภาคใต้ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการสูญหาย ศพนิรนาม การจับตัวผู้ชุมนุม รวมทั้งสอบปากคำเหยื่อจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยให้มีเจ้าหน้าที่จากศูนย์ยุติธรรมสมานฉันท์เข้าไปร่วมในการสอบสวนด้วย การจัดตั้งศูนย์ฯ ดังกล่าวเชื่อว่าจะสามารถดำเนินการได้เร็วกว่าคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตรัฐมนตรี

ในอดีตมี ศอ.บต. เป็นศูนย์กลางของทุกฝ่าย ทุกศาสนา แต่เมื่อถูกยุบไปแล้วทุกฝ่ายที่เคยมีบทบาทจะปฏิเสธว่ารัฐไม่ใช่ทำให้เกิดช่องว่างของการมีส่วนร่วมที่ถูกทำลายลง เจ้าของปัญหาไม่มีส่วนร่วม จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เพราะความละเอียดอ่อนของศาสนาที่ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามเกิดความน้อยใจซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง

กรณีของการสลายมือปืนตกไปเช่นกัน ที่กล่าวว่าพวกที่เสียชีวิตเพราะอ่อนเพลียจากการถือศีลอดเป็นสิ่งที่สร้างความเจ็บปวดให้กับคนไทยมุสลิมเป็นอย่างมาก

นายโสภณ สุภาพงษ์ อดีตรัฐมนตรี

ประชาชน 3 จังหวัดภาคใต้ มีมากกว่า 99 % ที่เป็นคนบริสุทธิ์ มีส่วนน้อยที่เป็นโจร เป็นตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่รัฐอุ้มฆ่า หรือผู้ร้ายที่ฆ่าคนตามท้องถนนเพื่อหวังให้เกิดความรุนแรง โดยจะตั้งองค์กรภายนอกประเทศเข้ามาช่วย คนส่วนใหญ่ใน 3 จังหวัดไม่มีแนวคิดในการแบ่งแยกดินแดน

ดังนั้น รัฐบาลจะต้องหาตัวผู้กระทำผิดในกรณีอุ้มฆ่ามาให้ได้

นายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์

การแก้ไขปัญหาในอดีตสมัย พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้รวมพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ สงขลา และสตูล ไว้ด้วย ยึดนโยบายสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นนโยบายที่ปรับปรุงทุก 5 ปี ฉบับที่ 4 ใช้เมื่อ พ.ศ. 2542 – 2546 แต่ได้ถูกเพิกถอนและถอนกำลัง พ.ต.ท. 43 และ ศอ.บต. ออกไปเมื่อ พ.ศ. 2543 ส่วนการทำงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่ได้ตั้งสมัย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ขณะนี้ถูกยกเลิกไปไม่ได้ยึดนโยบายความมั่นคง แต่ใช้อำนาจในการแก้ปัญหาแทน ซึ่งจะไปตำหนิข้าราชการในพื้นที่ไม่ได้เพราะต้องปฏิบัติตามนโยบาย และได้เปลี่ยนแม่ทัพถึง 4 คน เพราะความไม่ชำนาญในพื้นที่ มีการตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นแทน เช่น กอ.สสจ.จชต. มีชุดเฉพาะกิจมากมาย

- การให้สิทธิพิเศษหรืองบประมาณแก่ 3 จังหวัดภาคใต้ ควรมอบให้กับจังหวัดอื่น ๆ ด้วย เพราะบางจังหวัดมีปัญหาคล้าย 3 จังหวัดภาคใต้

- โรงเรียนปอเนาะไม่ได้รับการดูแล อาจเนื่องจากการปฏิรูประบบราชการ

- ความขัดแย้งระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม ช่วงหลังมีความรุนแรงมากโดยเฉพาะสื่อของรัฐยังปรักปรำคนอื่นที่คิดไม่เหมือนรัฐบาลว่าเป็นคนไม่ดี เป็นโจร บางคนไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล ก็ไม่ใช่จะเป็นศัตรูของประเทศ

- ต้องการให้ชาวบ้านทำมาหากินอย่างปลอดภัย ไม่ต้องมีทหารมายืนเฝ้า ขอให้ปฏิบัติกับทุกคนเหมือนกัน กฎหมายฉบับไหนไม่ดีก็ขอให้แก้ไข และกฎหมายที่มีอยู่ก็ต้องเคารพทั้งชาวไทยพุทธ และมุสลิม อย่าเลือกปฏิบัติ ขอให้ร่วมมือกันทุกฝ่าย ทำให้คน 3 จังหวัดภาคใต้มีที่พึ่ง ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งเป็นการเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา คือแนวทางทศพิธราชธรรมอย่างแท้จริง

- ขอให้รัฐบาลแถลงความจริงต่อประชาชนจะดีกว่า หวังว่ารัฐบาลคงจะประมวลสิ่งที่ได้มีการนำเสนอนี้ไปปฏิบัติ อะไรที่ทำได้แล้วให้ทำต่อไป แต่ขอไว้อย่างเดียวว่าอย่าเลือกปฏิบัติ

พล.อ.อ.กานต์ สุระกุล ส.ว.ตรัง

เน้นให้รัฐบาลแก้ปัญหาโดยวิธีรุก ไม่ใช่ตั้งรับเพียงฝ่ายเดียว จะต้องรู้เขารู้เรา การกำหนดยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการจะต้องสอดคล้องกัน ไม่เช่นนั้นจะเกิดความผิดพลาด ชื่นชม พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่คิดไวทำไว

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ส.ว. นครราชสีมา

เรียกร้องให้รัฐบาลสอบสวนเหตุการณ์ที่ สก.อ. ตากใบ จังหวัดนครราชสีมา ให้ชัดเจนว่าการจับกุมผู้ชุมนุม และการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมมีข้อเท็จจริงอย่างไร เพราะผู้ถูกจับกุมและเสียชีวิตบางส่วน เป็นคนเชื้อสายมาเลเซีย และใกล้ชิดกับพรรคการเมืองในมาเลเซีย ถึงกับรัฐสภามาเลเซียนำเหตุการณ์ดังกล่าวไปพูดในสภา นายไกรศักดิ์ฯ กล่าวต่อว่าในฐานะประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ทำงานร่วมกับคณะกรรมการอีกหลายคณะสอบสวนหาข้อเท็จจริงกรณีทีกรือเซะและตากใบ ได้ข้อมูลหลายอย่างไม่ตรงกับรัฐบาล และคณะกรรมการการต่างประเทศ ได้รับรายงานจากองค์กรต่างประเทศที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาคใต้มาก

พล.ต.อ.มีชัย นุกูลกิจ ส.ว.นครศรีธรรมราช

เสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหา โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี และในอนาคตให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง

นายจาตุรนต์ ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี

ชี้แจงว่าตนได้รับมอบหมายให้ลงพื้นที่ ยอมรับว่ามีการอุ้มฆ่าจริง ในส่วนตัวเชื่อว่าต้องมีคนสั่ง เกรงว่าประชาชนจะเข้าใจผิด

คิดว่านายกรัฐมนตรีเป็นคนสั่ง ขอยืนยันว่าไม่เป็นความจริง นายกรัฐมนตรีสั่งกำชับห้ามอื้อฉำ และให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ขณะนี้มีคนส่วนหนึ่งยังเข้าใจว่าเจ้าของประเทศไทยคือชนชาติไทย เชื้อชาติไทย แต่หากเป็นคนต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา และต่างวัฒนธรรมไม่ใช่ไทย ถือเป็นเรื่องที่อันตรายมาก ความเชื่อนี้มีมานานแล้ว ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ถือเป็นารแสดงออกอย่างหนึ่งที่ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว โดยจะต้องให้ชนในชาติมีความรักสามัคคี เคารพซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะนับถือศาสนาอะไรก็ตาม

การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของ ส.ส. และ ส.ว. เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ว่าด้วยปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ นั้นได้ดำเนินไปจนกระทั่งเวลา 18.15 น. ของวันที่ 31 มีนาคม 2548 จึงได้ยุติลงรวมใช้เวลาทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง

คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์ แห่งชาติ (กอส.)

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2548 เวลา 16.00 น. ณ ทำเนียบรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ จำนวน 48 คน เพื่อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ กลไก วิธีสร้างความสมานฉันท์ และสันติสุขในสังคมไทย ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานคณะกรรมการ นายประเวศ วะสี เป็นรองประธานกรรมการ

คณะกรรมการชุดนี้จัดประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2548 ณ กระทรวงการต่างประเทศ และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2548 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สรุปผลจากการฟังความคิดเห็นของชาวบ้าน มีข้อเสนอแนะให้ กอส. ดำเนินการดังนี้

1. ให้เยียวยาผู้เสียหายทุกฝ่ายโดยรับฟังทั้งมุสลิม ทหาร ตำรวจ และคนอื่น ๆ มีนายจาตุรนต์ ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับเรื่องและดำเนินการ โดยมีกระทรวงสาธารณสุขมาช่วย กอส.อยากตั้งกองทุนให้ธุรกิจเอกชน ร่วมบริจาคเพื่อความคล่องตัว

2. เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นคนไทย ให้มีความเสมอภาคกัน มีการเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม

3. ความยุติธรรมเป็นเรื่องใหญ่ มีประเด็นเรื่อง ความล่าช้า การไม่ได้รับความเป็นธรรม หากผู้ยากจน โคนข้อหาถูกขึ้นศาลจะใช้เวลาานาน ถ้ายากมาก เสียเวลาทำมาหากิน ควรตั้งกองทุนช่วยและให้กระทรวงยุติธรรมและศาลช่วย

4. ประชาชน 3 จังหวัดภาคใต้ถูกทอดทิ้ง เป็นดินแดนห่างไกล บางครั้งส่งข้าราชการที่ไม่มีคุณภาพมาอยู่ จึงต้องพิจารณาเรื่องคุณภาพของข้าราชการด้วย

5. เรื่องจารีตประเพณีที่ต้องให้ความเคารพ เป็นข้อเสนอของจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ค้างมา 25 ปี แล้ว เสนอรัฐบาลให้เข้า ครม.ขอความเห็นชอบแล้ว และได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องนี้แล้ว

6. การสร้างสันติสุขต้องคำนึงถึงพลังศาสนา

7. การร้องเรียนเกี่ยวกับโครงการใหญ่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เช่น การสร้างเขื่อน ขอให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมตัดสินใจด้วย

8. เรื่องการศึกษาจะพิจารณาการศึกษาทั้งหมดให้เกิดความเข้มแข็ง และสอดคล้องกับการพัฒนาชีวิตและสิ่งแวดล้อม

และเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2548 นายอานันท์ ปันยารชุน เข้าพบนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เพื่อเสนอแนะความเห็นของ กอส. ดังนี้

1. เสนอให้ถอนฟ้องผู้ชุมนุม 58 คน ในเหตุการณ์หน้า สภ.อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ เป็นไทยมุง ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุรุนแรงดังกล่าว ไม่สมควรถูกดำเนินคดี

นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวว่าได้มอบหมายให้ พล.ต.อ.ชิดชัย วรรณสถิตย์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รับไปดำเนินการ แยกแยะผู้ชุมนุมทั้ง 58 คน มีคนในพื้นที่เท่าไร ส่วนการดำเนินคดีนั้นเจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการ

2. เสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก (Martial Law) เพราะว่าการนี้เมื่อเผยแพร่ไปยังต่างประเทศจะดูไม่ดี ขอให้ใช้กฎหมายอื่นมาแทนได้หรือไม่

นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวว่า กฎอัยการศึกมี 10 ข้อ แต่ต้องการใช้เพียง 1 ข้อ อาจใช้กฎหมายอื่นส่วนเรื่องการตรวจค้น จับกุม โดยไม่มีหมายศาลในพื้นที่อ่อนไหว

ก็อาจจะต้องนำกฎหมายอื่นมาใช้แทน ซึ่งขณะนี้ กำลังดำเนินการอยู่ เพราะกฎอัยการศึกให้อำนาจมากแต่เราต้องการอำนาจเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ยังไม่มีกฎหมายอื่นมาใช้ เลยต้องนำกฎอัยการศึกมาใช้ จึงมีแนวคิดจะเปลี่ยน ขณะนี้ให้ฝ่ายกฎหมายพิจารณาอยู่ อาจออกเป็นกฎหมายที่ใช้อำนาจส่วนเล็กน้อยในกฎอัยการศึก เพราะชื่อ “อัยการศึก” ฟังดูน่ากลัว

วันที่ 9 พฤษภาคม 2548 คณะกรรมการอิสระสมานฉันท์แห่งชาติ กอส. ได้จัดประชุม ณ กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ 5 คณะ คือ

1. คณะอนุกรรมการส่งเสริมความไว้วางใจ ความยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน มีนายจาตุรนต์ ฉายแสง เป็นประธาน
2. คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีพระพิศาล วิสาโล เป็นประธาน
3. คณะอนุกรรมการศึกษา (วิถีทาง) อนาคตการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์ มีนายอัมมาร์ สยามวาลา เป็นประธาน
4. คณะอนุกรรมการส่งเสริมพลังความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทย มีนายประเวศ วะสี เป็นประธาน
5. คณะอนุกรรมการเพื่อความปรองดองมี พล.อ.ณรงค์ เด่นอุดม เป็นประธาน

และให้ประธานคณะกรรมการแต่ละชุดเลือกบุคคลมาร่วมเป็นคณะทำงาน

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ จำนวน 48 คน ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 104/2548

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ

โดยที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทั้งทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมาเป็นเวลาช้านาน แต่สามจังหวัดดังกล่าวประสบปัญหาความรุนแรงมาโดยตลอด แม้ว่ารัฐบาลทั้งในอดีตและปัจจุบันจะได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมุ่งหมายให้เกิดสันติสุขขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่หมดไป สมควรที่จะให้บุคคลจากส่วนต่างๆ ของสังคมมาร่วมแรงร่วมใจกันหาทางยุติปัญหาดังกล่าวของประเทศในระยะยาว เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ สันติสุข และความยุติธรรมขึ้นอย่างแท้จริง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบกันเป็นคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า กอส. และมีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า The National Reconciliation Commission : NRC ขึ้น โดยมีองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงานดังต่อไปนี้

ก. องค์ประกอบ

ให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1. นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานกรรมการ
2. นายประเวศ วะสี เป็นรองประธานกรรมการ

ภาคประชาสังคมในพื้นที่

3. พลเอกณรงค์ เต๋นอุดม อดีตแม่ทัพภาคที่ 4
4. นายเนตร จันทร์ศมี เจ้าของศูนย์การค้าไดอาน่า

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

5. นายบัญชา พงษ์พานิช เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นายประสิทธิ์ เมฆสุวรรณ อดีตกรรมการสมาพันธ์ครู

5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

7. นายปิยะ กิจถาวร อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

8. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา

9. นางมัธยม สามเีาะ ผอ.ศูนย์เด็กกำพร้าและยากจนภาคเอกชนใน จ.ปัตตานี

10. นายมุหัมมัด อาดำ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

11. นางรัตติยา สาและ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยทักษิณ จ.สงขลา ภาคมลายู

12. นายวรวิทย์ บารู รองอธิการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

13. นายเวดีอราแม มะมิงจิ ประธานคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดปัตตานี

14. นายอนันต์ชัย ไทยประทาน อดีตนายกสมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย

15. นายอิสมาอีล ลุดดี จะปะเกีย นักวิชาการศาสนาอิสลาม อธิการบดีวิทยาลัยอิสลามยะลา

16. นายอับดุล เราะแม เจาะแซ ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา

17. นายอับดุลเรีอะห์มาน อับดุลสมัด ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส

18. นายอัสหมัดสมบุรณ์ บัวหลวง อดีตนักวิชาการ
ศึกษามอ.ปัตตานี

ภาคประชาสังคม นอกพื้นที่

19. นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

20. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ นายกสภานายความ

21. นางสาวนารี เจริญผลพิริยะ ครูฝึกอบรบสันติวิธี
ประจำศูนย์ข่าวสารสันติภาพ

22. นายพิชัย รัตนพล ประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์
สันติวิธี

23. นายพิภพ ธงไชย ที่ปรึกษาคณะกรรมการรณรงค์
เพื่อประชาธิปไตย

24. นายไพศาล พรหมยงค์ รองเลขาธิการสำนักงาน
คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

25. พระไพศาล วิสาโล วัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ
จ.ชัยภูมิ

26. นายมารค ตามไท ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยพายัพ

27. นายศรีศักดิ์ วัลลิโกดม มูลนิธิเด็ก - ประไพวิริยะ
พันธ์

28. นางสาวนีย์ จิตต์หมวด อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี

29. นายอัมมาร์ สยามวาลา ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ที่ดิอาร์ไอ

ภาคการเมือง

30. นางสาวกัญญา ศิลปะอาชา ส.ส. สุพรรณบุรี
พรรคชาติไทย

31. นายจาตุรนต์ ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี

32. พล.ต.อ. ชิดชัย วรรณสถิตย์ รองนายกฯ และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

33. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ ส.ส.ยะลา พรรค-
ประชาธิปไตย

34. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา ประธานวิปรัฐบาล

35. นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ ส.ส.นครศรีธรรมราช
พรรคประชาธิปัตย์

36. นายโสภณ สุภาพงษ์ ส.ว. กทม.

ภาคราชการ

37. นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ อธิบดีกรมคุมประพฤติ
38. นางจิราพร บุณนาค รองเลขาธิการ สมช.
39. นางพรนิภา ลิ้มปพยอม เลขาธิการสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

40. นายวิชัย เทียนถาวร ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
41. พล.ท.ไวพจน์ ศรีนวล ผช.เสธ.ทบ.ฝ่ายข่าว
42. นายศิริระชัย โชติรัตน์ รอง ผอ. สำนักงานข่าวกรอง

แห่งชาติ

43. พล.ต.ท.สมศักดิ์ แขวงโสภา ผบ.ตชด.
44. พล.อ.ศิริชัย วัฒนศิริ ผอ.กอ.สสส.จชต.
45. นายสุจริต ปัจฉิมนันท์ อธิบดีกรมการปกครอง

ฝ่ายเลขานุการ

46. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ
47. นายโคทม อาริยา เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม
48. นายสุริชัย หวันแก้ว เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

ข. อำนาจหน้าที่

1. หน้าที่

ให้คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.1 เสนอแนะนโยบาย มาตรการ กลไก และวิธีการ สร้างสมานฉันท์และสันติสุขในสังคมไทย โดยเฉพาะในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสร้างความยุติธรรม ลดความไม่ เข้าใจระหว่างกลุ่มคนที่มีความแตกต่างหลากหลาย ขจัดเงื่อนไข และป้องกันปัญหาความรุนแรง และสร้างสามัคคีธรรมให้เกิดขึ้น ในชาติ

1.2 ศึกษาวิจัย และตรวจสอบสาเหตุ และขอบเขตของ ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งบริบทของการ ก่อปัญหาตลอดจนบทบาทของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งใน และนอกพื้นที่ดังกล่าว

1.3 พัฒนากระบวนการฟื้นคืนสมานฉันท์ในสังคม กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และความ รุนแรง รวมทั้งเผยแพร่กระบวนการดังกล่าวให้แพร่หลายในหมู่ สาธารณชน

1.4 ให้การศึกษาและเรียนรู้แก่สาธารณชน โดยให้ตระหนักถึงผลของความรุนแรง ความเกลียดชัง ตลอดจนความจำเป็นและประโยชน์ของการใช้สันติวิธีแก้ปัญหาความรุนแรง พร้อมกับส่งเสริมความยุติธรรมในสังคมอันเป็นพลังสร้างความสมานฉันท์ในชาติโดยเคารพความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม

1.5 เสนอรายงานของคณะกรรมการต่อนายกรัฐมนตรี รายงานดังกล่าวเมื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ทันที

2. อำนาจ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่คล่องไปด้วยดี ให้คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติมีอำนาจดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อมอบหมายให้ดำเนินการใด ตามที่คณะกรรมการกำหนด

2.2 เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลมาให้ข้อมูล หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือให้ส่งข้อมูลหรือความเห็นเป็นหนังสือมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน

2.3 เรียกให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ ส่งเอกสารหรือวัตถุที่เป็นของหรืออยู่ในความครอบครองของหน่วยงานนั้น ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน

2.4 จัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือหาข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

2.5 จัดการประชุม สัมมนา เวทีสาธารณะ การเสวนา และการรับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั้งในและนอกพื้นที่ตามจังหวัดดังกล่าว

2.6 ขอความร่วมมือในการสื่อสารกับสังคมผ่าน สื่อสารมวลชน โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนของรัฐ

2.7 ดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุผล

ค. วิธีดำเนินการ

1. เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการได้โดยอิสระ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือไม่ก็ตาม แสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระปราศจากอาณัติผูกพันของหน่วยงานที่สังกัดอยู่

2. ในการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง และสามารถให้บุคคลต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

3. ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ให้นำปัญหาของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นปัญหาของผู้ก่อความรุนแรงเหยื่อของความรุนแรง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ได้รับผลกระทบอื่นมาคำนึงโดยรอบด้าน

4. ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้คณะกรรมการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นนอกเหนือจากที่ระบุในคำสั่งนี้ ให้กรรมการและเลขานุการแจ้งให้ประธานกรรมการทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

5. ในกรณีที่ประธานกรรมการเห็นสมควรที่จะเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีก่อนการเสนอรายงานตาม 1.5 ให้กรรมการและเลขานุการนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

6. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ และให้มีหน่วยธุรการของคณะกรรมการ และให้มีหน่วยธุรการของ

คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานอื่นอีกตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

7. เบี้ยประชุมประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ กรรมการและเลขานุการร่วม ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. 2547 โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

8. ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้พอเพียงกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

